

L'Hebdo adaire

Journal un peu chameau

Informations sur le projet AZAWAGH

N°4

juni 2006

Editeur responsable : Bernard Cardon de Lichtbuer, avenue des Camélias, 75, 1150 Bruxelles

Redactioneel artikel

Beste lezers,

Het verblijf in België van onze vrienden Orthoudo en Dela zit er bijna op. Velen hebben hen ontmoet tijdens de privéverkopen die verscheidene onder ons bij hen thuis organiseerden. Ik wil al de mensen die hun huis hiervoor opengesteld hebben van harte danken.

Door de lange gesprekken die we tijdens dit verblijf met Orthoudo gevoerd hebben, zijn we meer te weten gekomen over de problemen waarmee hun gemeenschap geconfronteerd wordt. We hebben ook inzicht gekregen in hun zeden en gewoonten en hebben de acties kunnen voorbereiden die moeten ondernomen worden. Daardoor hebben wij langs virtuele weg aanzienlijke sommen geld moeten verwerken.

Laten we toch maar met beide voeten op de grond blijven: momenteel hebben we 10.000 € in kas, die nog zeer ver verwijderd is van de bedragen die nodig zijn om aan de dringende verwachtingen te voldoen. Onze vrienden hebben ons nogmaals gezegd hoe straatarm ze zijn en hoeveel zorgen ze zich maken over hun steeds brozer wordende gemeenschap.

Denk niet dat ze ons voor Sinterklaas houden. Hun toestand is werkelijk dramatisch en telkens we een probleem van naderbij bekijken duikt er een ander op, dat al even dringend is.

Terwijl Orthoudo en Dela in België verbleven, zijn twee mensen uit hun gemeenschap op tragische wijze om het leven gekomen : een man raakte bedolven bij het graven van een traditionele put en een vrouw is in het kraambed gestorven. Het eerste voorval had kunnen voorkomen worden door een putboring, het tweede door een ziekenwagen.

Bernard Cardon,
Hoofdredacteur

De diaspora van de Wodaabe

Sommigen onder jullie zullen zich wel al afgevraagd hebben waarom onze vrienden Orthoudo en Dela en twee of drie andere Wodaabe-Peul van dezelfde afkomst (en uit dezelfde dorpen) naar België komen en er zo lang blijven.

Geloof maar dat we ons ook dat ook hebben afgevraagd.

Het is tijdens een van die verblijven dat we hen ontmoet hebben. We zijn zo discreet geweest om hen niet te vragen hoe ze dat klaarspelen, maar uiteindelijk heb ik toch besloten om daar heel openhartig met Orthoudo over te praten en daardoor heb ik meer inzicht gekregen in hun toestand.

Laat ons vertrekken vanuit het dorp, verloren in het midden van nergens. Door meerdere jaren van droogte hebben de families het zwaar te verduren gehad. Sommigen hebben hun hele veestapel verloren. De mensen hebben net genoeg om niet te verhongeren. En ter plaatse zijn er geen middelen waarmee de productie kan opgevoerd worden, ze hebben geen water. Werk in Tchintabaraden? Vergeet het maar. Enkele moedige en ondernemende mannen gaan dan maar werk zoeken in de stad teneinde wat spaarcenten te verdienen om hun familie te onderhouden. Net zoals de Poolse werklui die bij ons komen.

Die stad is Niamey. Het is niet makkelijk om er werk te vinden.

Ze bewaken er huizen, of werken in het toeristenvervoer (als er al toeristen zijn), en er wordt ook wat handel gedreven (maar zijn er kopers?)

Het is die handel die hen ertoe gebracht heeft om door Europa te reizen om hun koopwaar te verkopen. Die koopwaar bestaat voornamelijk uit juwelen die uit zilver of legeringen gemaakt zijn, enkele lederen voorwerpen en wat borduurwerk. De juwelen worden tegen maakloon vervaardigd door Toearegsmeden die metaal gebruiken dat door Orthoudo in Niger of in Europa wordt aangekocht.

Wat verdienen ze daaraan? Ruimschoots voldoende om de reiskosten te dekken maar na aftrek van de kosten voor de grondstoffen blijven er maar een paar duizend euro meer over. Niet veel vanuit ons standpunt gezien, maar voor hen is het een klein fortuin.

Wat doen ze met het geld? Een indiscrete vraag? Neen, een van de grote waarden die de Afrikanen ons kunnen bijbrengen is de gemeenschapszin.

Een deel van het geld wordt in een "Tontine" gestort, een collectieve spaarregeling die veel voorkomt in Afrika. Die tontine is hun sociale zekerheid. Met dat geld kunnen ze de verzorging betalen voor de leden van hun gemeenschap die in de brousse gebleven zijn (bvb. vervoer naar Niamey, de honoraria van dokters, operaties, geneesmiddelen).

Met dat geld kan Orthoudo de lening voor zijn huis in Niamey afbetalen (maak u geen zorgen, een huis in Niamey is niet hetzelfde als een huis in Brussel). Het dient als tijdelijke verblijfplaats voor een aantal van zijn collega-seizoenarbeiders en voor diegenen die op doortocht zijn (bijvoorbeeld voor medische zorgen). Iedereen wordt er gastvrij ontvangen. Zijn auto gebruikt hij voor de noden van de gemeenschap en voor ons project en hij betaalt een chauffeur en een klerk. Het was een andere vraag die bij mij opkwam, en het is trouwens daarvoor dat ik zo vrij geweest ben me te bemoeien met iets dat me in principe niet aangaat: Orthoudo is onze projectleider op het terrein. Hoe zit dat met zijn rendement als hij drie maanden naar Europa komt?

Het is niet elke dag markt, verre van zelfs, en soms doet hij twee en zelfs drie weken helemaal niets. Hij is zich daar zeer goed van bewust. Geloof me, ze zijn niet gelukkig bij ons: Ze hebben het koud, ze zijn ver van hun familieleden, ze hebben niet veel te doen, ze eten onbekende dingen (zelfs al respecteren wij de voorschriften van de Koran).

Ik heb dus aan Orthoudo gevraagd of hij ter plaatse niet meer van nut zou zijn en of hij zijn verblijfsduur niet zou kunnen inkorten. Het antwoord was ja, maar ... de winstderving moet gecompenseerd worden want zijn handel in België brengt hem toch wel iets op. Ons project is er een dat bijdraagt tot de ontwikkeling van een woestijngemeenschap. De belangrijkste krachtlijnen daarvan zijn : water, veeteelt en scholing, zonder daarbij echter andere overduidelijke noodzaken zoals een volkstelling of gezondheidszorg uit het oog te verliezen.

Wij willen een doelmatig project uitbouwen, zonder grote algemene kosten en zonder dat er onderweg teveel verloren gaat.

Geen buitenlander maar een projectleider die uit hun gemeenschap stamt.

Wij onderzoeken of het mogelijk is om de hierboven omschreven algemene kosten te dekken door een toelage

Over de verhandelde juwelen moeten jullie weten dat ze door Nigerese arbeiders vervaardigd worden en dat de winst volledig voor de Nigerianen is. Het enige buitenlandse element is het zilver dat spijtig genoeg niet uit de Nigerese bodem komt. Door die juwelen te kopen schenken jullie hen een leven.

Onze kamelen

Volgens de laatste berichten zijn 5 van onze jonge wijfjeskamelen zo'n 4 à 5 maanden drachtig. Ik wil u eraan herinneren dat een kamelendracht 12 maanden duurt. Dat is lang. Er zijn er nog 6 die nog steeds hun verplichtingen niet nagekomen zijn. Het wordt hoog tijd dat ze er aan beginnen ...

We hebben er 2 gekocht, samen met hun jongen, en dus onmiddellijk productief. Ze zijn allemaal in goede gezondheid en hebben de nodige vaccinaties gekregen.

Hieronder ziet u waar wij allen met ongeduld op wachten: een jongende wijfjeskameel.

Azawakkoeien

Naast de kamelen is er ook nog een andere manier om de veeteelt in de sahel te verbeteren: de Azawakkoe. Met een K en niet met GH zoal de naam van onze VZW.

Heet gaat om een Belgisch project.

Dit nieuwe ras is bijzonder goed aangepast aan de omstandigheden van de streek. Hierna vindt u wat meer informatie over de Azawakkoe, zoals we die op het internet gevonden hebben..

Azawak stierkalveren

Le zébu Azawak réformé à la station de Toukounous s'est imposé incontestablement comme référence et le standard de sa race. La capacité de la race à valoriser les pâturages médiocres de la zone est unanimement reconnue. Les agro-pasteurs l'apprécient pour sa docilité, sa précocité et surtout son aspect esthétique (cornes courtes, robe fauve, lunettes, position de la bosse) qui sont associés aux considérations culturelles et symboliques de la population sahélienne. Les caractéristiques générales du zébu Azawak confirment son aptitude pour la commercialisation, la boucherie, le lait et même le transport (charrettes). Avec une vache Azawak suitée, on est certain de s'assurer le repas quotidien de la famille. Elle est principalement appréciée pour sa production laitière, la quantité de lait trait chez une vache suitée Azawak, varie tout le long de l'année de 2 litres à plus de 4 litres/jour, malgré les conditions difficiles du Sahel Nigérien. Aussi, le bovin Azawak est recherché pour la qualité de sa viande. La viande bouchère Nigérienne, reconnue dans toute la sous-région Ouest-Africaine pour sa qualité (saveur, tendresse, goût), et qui fait la réputation des bouchers Nigériens, est en grande partie liée à la qualité de la viande du zébu Azawak.

Une ressource à promouvoir, un patrimoine à préserver

Une ressource alimentaire et de production : dans le contexte environnemental du Sahel, aucune source d'alimentation autre que les produits d'élevage ne peut compléter l'alimentation des populations. La fourniture d'aliments, la contribution qualitative de la viande, du lait et ses dérivés à l'équilibre protéique et lipidique de rations constituées principalement de céréales mil et sorgho est tout à fait essentielle en terme de développement sachant les conséquences de la malnutrition. De ce fait, la race représente une ressource alimentaire complémentaire dont le lait, à lui seul, est suffisamment riche pour pouvoir alimenter de manière complète un homme. Une ressource de production : son élevage permet la mise en valeur des terres marginales (terres incultes), mais aussi les plus éloignées du village qui posent les problèmes de stockage et de transport de la récolte

Principale ressource économique : par la régénération des revenus. Cet apport très variable en fonction des saisons contribue à produire une valeur ajoutée importante au niveau de l'épargne et de la capitalisation. Il s'agit des investissements pour les travaux champêtres, la scolarisation des enfants ; dans la régularisation des flux monétaires et à différentes échelles du temps, les bovins Azawak représentent la "doukia" permettant à la fois de couvrir la période de soudure alimentaire et de faire face aux dépenses imprévues. Cette fonction de régulation est quasi quotidienne dans les milieux ruraux Nigériens.

La vente de lait, du fromage (Tchoukou), du beurre sont des activités qui rapportent un complément substantiel dans le revenu du ménage. Dans l'investissement alternatif : par exemple pour l'achat d'un moulin, fonds de commerce, construction en terre, etc.

Wie daar meer wil over weten kan steeds "Azawak" intypen op Google.

Mocht iemand onder jullie over bijzondere kennis op het vlak van veefokkerij beschikken en bereid zijn om een beetje van zijn tijd aan het project op te offeren, dan is hij altijd welkom. Zoals voor de school zou een "comité voor de veeteelt" nuttig zijn.

De school van Ekinawane

Het "schoolproject" gaat vooruit

Het volledige budget zoals het ons werd voorgelegd

SCHOOL VAN EKINAWANE BUDGET VOOR EEN KLAS VAN 40 LEERLINGEN OMSCHRIJVING	kostprijs in €
1. Schoolbenodigdheden voor de leerlingen	459,55
2. Refter voor de leerlingen	3.049,17
3. Opslagplaats voor voedsel	2.271,68
4. Keuken	2.370,77
5. Voeding (rijst, gierst, maïs)	1.262,78
6. Klaslokaal in hard materiaal	9.146,94
7. Teeltproject	1.524,49
8. Administratieve opvolging (verslagen, terreinbezoek)	800,36
9. Inspectie van de school door de inspecteur	60,98
10. Vergoeding van de leerkracht voor één jaar	548,82
11. Aanplanten van fruitbomen	76,22
TOTAAL	21.572,00

Met dit budget kunnen we de noden vaststellen en eventueel ook het project onderverdelen in verscheidene subprojecten.

De bouw van het klaslokaal in hard materiaal

We hebben een gedetailleerd bestek ontvangen voor de bouw van het klaslokaal. Ze hebben ons een betonnen gebouw met dak in plaatstaal en vals plafond voorgesteld. Een bevriend architect heeft het bestek onderzocht. Hij was van oordeel dat dergelijk gebouw onleefbaar zou zijn tijdens periodes van grote hitte en dat het beter is om te bouwen met traditionele materialen (adobe of gedroogde aarde) met een gewelfd of koepelvormig dak dat ook constructie zonder hout wordt genoemd - CZH :

<http://www.dwf.org./fr/a woodless.htm>

Voorbeeld van constructie zonder hout CZH

Orthoudo is ingegaan op de suggestie. Hij kent een gespecialiseerde metsers in Timia, in het Airgebergte, die in oktober bij de bouw aanwezig zal zijn.

Aan die manier van bouwen zijn tal van voordelen verbonden: een betere isolatie tegen de warmte, een deel van het werk wordt gedaan door plaatselijke werkrachten (gratis - het zijn ouders van de kinderen van de school), het leefmilieu wordt gerespecteerd. Het nadeel is dat dergelijk gebouw regelmatig onderhoud vereist. Laten we echter niet vergeten dat de moskee van Agadez het ondertussen toch al drie eeuwen uithoudt!

Wij hopen dat dit goedkoper zal uitvallen dan de begrote 6.000.000 FCFA.

Het loon van de leraar

Onze lezers hebben positief gereageerd op de oproep die we in het vorig nummer gedaan hebben. Vijf mensen hebben zich ertoe verbonden om maandelijks 15 € te storten. Daarmee kan meteen ook de tweede leraar betaald worden, die bij het begin van volgend schooljaar zal aangesteld worden.

Naar aanleiding hiervan heeft zich een klein comité gevormd om de school in haar geheel te patroneren: steunen verlenen aan de leraars, correspondentie voeren met de leraars om de noden beter te leren kennen, organiseren van de fondsenwerving voor het lenigen van de andere noden.

De leden van dit comité zijn: Caroline Pozzi, Jacqueline d'Hoop, Gisèle Hougardy, Bernadette van den Branden. Diegenen die werking van dit comité willen steunen zijn welkom.

Veeteeltproject voor de school

Wat die andere noden betreft tekent zich een eerste project af: de veeteelt.

Er wordt een kudde van 40 geiten aangekocht. Zij moeten melk leveren voor de kinderen en, gezien hun zeer grote vruchtbaarheid (3 tot 4 jongen per jaar), ook zorgen voor een aanvullende financiering door de verkoop van de boventallige dieren. Kostprijs: 30 tot 40€ per geit, dus in totaal ongeveer 1.500 €.

Promotie van het project in de scholen in België

Orthoudo en Bernard hebben een uiteenzetting gegeven over het thema water in een klas van het 4de leerjaar van de lagere school (leeftijd : 9 jaar) van de Sint-Jozefschool te Sint-Lambrechts-Woluwe.

Er was een zeer goede respons van de kinderen, die een besef gekregen hebben van het waterprobleem.

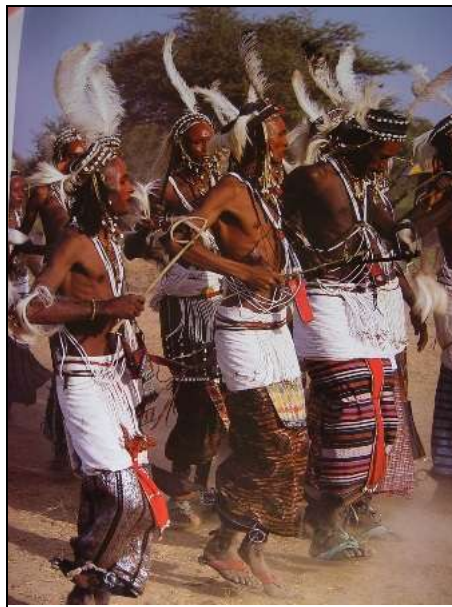
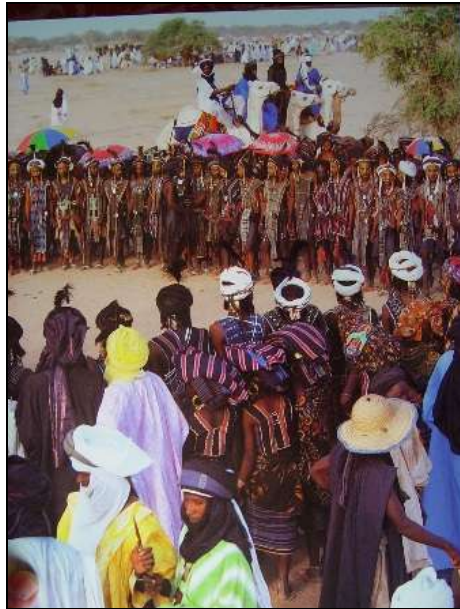
Op 20 juni laatstleden heeft Caroline Pozzi en infonamiddag georganiseerd voor de leerlingen van het 5de leerjaar van het Lycée Français (leeftijd : 12 jaar). Vergezeld door Orthoudo en Dela heeft Bernard een film- en diavoorstelling gegeven. Het was een regelrecht succes. De kinderen waren erg geboeid en stelden tal van vragen. Ze zijn bereid om mee te werken aan een sensibiliseringsactie en aan een geldinzameling. Vermits we aan het einde van het schooljaar zitten, zullen die plannen pas vanaf september eerstkomende vaste vorm aannemen, zonder twijfel met medewerking van het gehele lyceum.

Oproep aan allen om andere acties zoals deze op touw te zetten.

Wij kunnen het project opdelen in modules die gemakkelijk herkenbaar zijn en die kunnen gefinancierd worden door een doelgroep zoals een school.

**3de Algemene Vergadering van de
Wodaabe-Peul van Niger
Azanghafa/Tchintabaraden (regio Tahoua)
Van 22 tot 27 september 2006**

We zullen er met 8 bij zijn : Marie-Claire en Bernard Cardon, Aymeline de Cartier, Coralie de Lhoneux, Marie-José en Louis de Ryckel, Priska en Diane van der Straten.

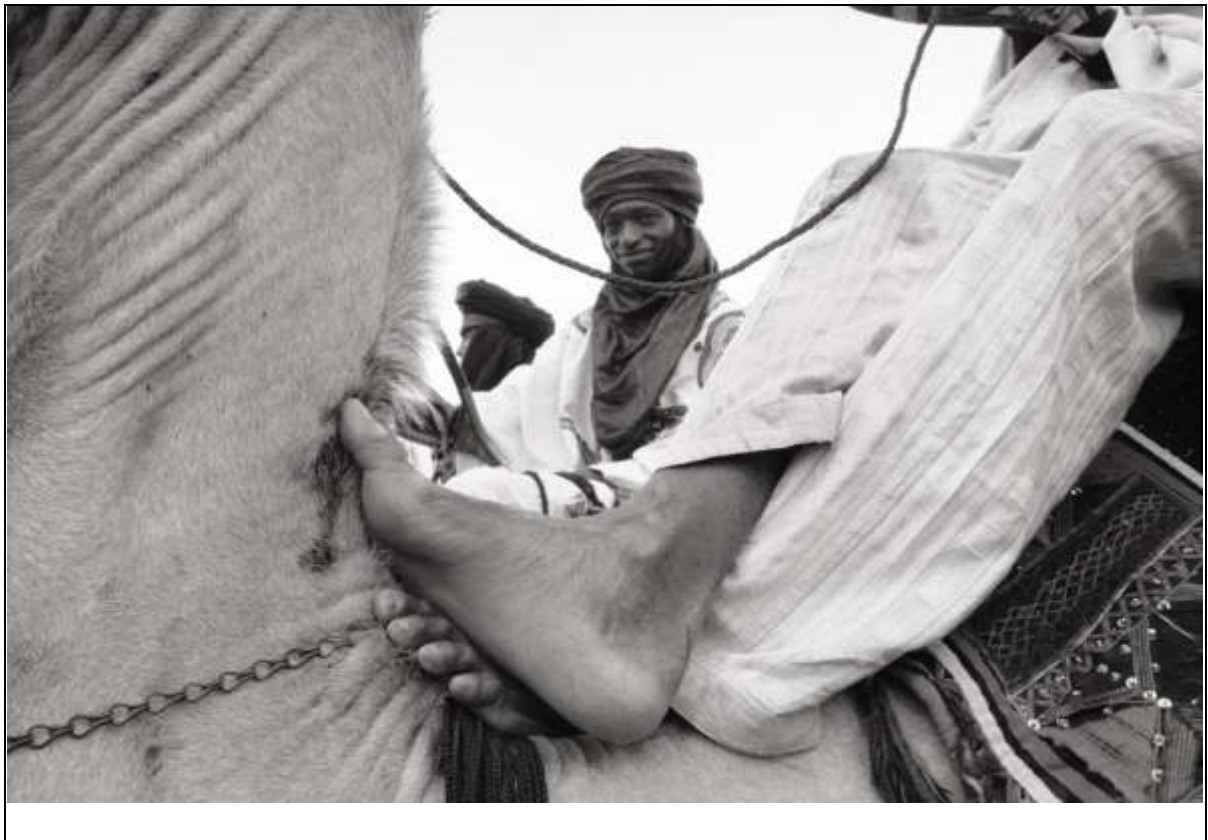
Fototentoonstelling Sébastien van der Straten

In september laatstleden heeft Sébastien een reis gemaakt naar de Wodaabe-Peul, op het moment dat hun Algemene Vergadering plaatsvond. Hij heeft prachtige foto's meegebracht waarrond in mei een tentoonstelling werd georganiseerd.

Velen onder jullie hebben op die tentoonstelling kunnen rondslenteren, en vele foto's hebben een koper gevonden. En hoewel het in de eerste plaats gewijd was aan het uitstekende werk van Sébastien, was dit evenement ook een gelegenheid om ons project bij een breder publiek te promoten.

We hebben er de ambassadeur van de Republiek Niger ontmoet die veel sympathie betoont voor ons project. Tengevolge van die ontmoeting zijn Orthoudo en Bernard hem een bezoek gaan brengen.

Sébastien is van plan om zijn foto's in november opnieuw tentoon te stellen.

Campagne voor de inschrijving van de bevolking

In de loop van de maand oktober en de volgende maanden zal een campagne worden gehouden om de Wodaabe-Peul uit het gebied rond Tchinta te laten inschrijven in de bevolkingsregisters.

Samen met twee ambtenaren zal Orthoudo in de dorpen rondgaan om de bewoners in te schrijven. Zij worden gesteund door de dorpschefs die daaromtrent werden ingelicht en gemotiveerd op de Algemene Vergadering in september.

Volgens Orthoudo hoopt men hiermee zo'n 30 tot 40.000 mensen te bereiken, cijfers die pas achteraf zullen kunnen geverifieerd worden.

De kost van deze actie zou kunnen oplopen tot 15.000 €. Eens te meer is het de post "vervoer" die het zwaarst op dit budget weegt.

Beheer van het project - Financiën

Sinds ons laatste nummer werden vele contacten gelegd.

Zo onderzoeken wij de mogelijkheid van een partnerschap met Caritas International, waardoor de giften fiscaal aftrekbaar zouden worden.

Dit zou bijkomend administratief werk met zich brengen en ook een deel vormvoorschriften, wat weer meer tijd vraagt.

Er wordt een oproep gedaan aan diegenen die hierbij een handje zouden kunnen toesteken.

Wat de financiën betreft werden er sinds het laatste nummer geen aanzienlijke uitgaven meer gedaan. Integendeel, we hebben geld ontvangen waardoor het saldo van onze rekening nu 10.000 € bedraagt.

In september wachten ons echter aanzienlijke uitgaven waaraan we het hoofd zullen moeten proberen te bieden. We zoeken doeltreffende manieren om fondsen te werven.

Sommigen hebben voorgesteld om een website te maken. Ik vind dit een uitstekend idee maar ik ben geen deskundige ter zake. Wie meldt zich als vrijwilliger?

Inlichtingen over het project :
Bernard Cardon de Lichtbuer,
Camelialaan 75, 1150 Brussel

E-mail , bcardon@innet.be GSM 0475 46 20 78

Rekeningnummer: 001-4819226-51 van VZW AZAWAGH

IBAN : BE75 0014 8192 2651 - BIC: GEBABEBB